

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen
Naturbeskyttelse
mst@mst.dk
Kopi til sogly@mst.dk

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V
T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk
CVR DK 25 52 95 29

Høring af udkast til bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes varetagelse af kortlægning af ammoniakfølsom natur (J.nr.: MST-811-00018)

Landbrug & Fødevarer har fået ovenstående udkast til bekendtgørelse i høring med frist den 19. marts 2018. Organisationen har følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer finder det overordnet positivt, at der igangsættes initiativer med henblik på at understøtte og fremme en hurtigere og mere målrettet sagsbehandling i kommunen i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelser af husdyrbrug. Det er dog vigtigt at fremhæve, at en kortlægning af ammoniakfølsom natur kun vil kunne bidrage yderligere til vidensgrundlaget til oplysning af husdyrsager, men at kortlægningen ikke vil kunne erstatte den konkrete vurdering.

I den forbindelse er det dog helt afgørende, at det grundlag, hvorpå kortlægningen finder sted, er solidt fagligt funderet, og at det reelt giver en viden, der kan anvendes i den konkrete vurdering af natur i forbindelse med behandling af husdyrgodkendelser.

I det lys er Landbrug & Fødevarer skeptisk overfor den anvendelse af artsindekset, som bekendtgørelsen lægger op til. Der er umiddelbart ikke er nogen direkte sammenhæng mellem artsindeks og kvælstoffølsomhed, og det er derfor meget uklart, hvad formålet med kortlægningen præcist er, og hvordan den tænkes anvendt.

I den forbindelse kan det undre, at hjemmelsgrundlaget for nærværende bekendtgørelse anvises til at være naturbeskyttelseslovens § 7. Hermed anvises naturtilstandsvurderingssystemet gennem hjemmelsgrundlaget som en metodik til registrering af naturtyper omfattet af § 3, hvilket Landbrug & Fødevarer finder stærkt problematisk.

Medfølgende brev/mailtekst

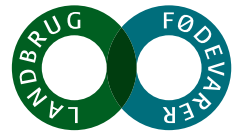
Ad. Teksten:

"Sagsbehandlingen i kommunerne i forbindelse med miljøgodkendelser forudsætter for visse af de ammoniakfølsomme naturområder, de såkaldte kategori 3-arealer, jf. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, viden om arealernes naturtilstand."

Bekendtgørelsen anvender betegnelsen naturkvalitet. Der bør være konsensus.

Ad. Teksten:

"Kortlægningen skal ske ifølge retningslinjerne for udvidet registrering ved en revideret udgave af Teknisk anvisning til besigtigelse af naturarealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3."

Det er vanskeligt at forholde sig til lovgivning, der knytter sig til en vejledningstekst, der ikke er offentlig. Landbrug & Fødevarer vil derfor på det kraftigste opfordre til, at den reviderede udgave af Teknisk anvisning sendes i faglig høring hos relevante interessenter.

Ved en udvidet registrering efter den aktuelle anvisning foretages der en objektiv indsamling af artsliste på et meget begrænset areal på knap 79 m². Dokumentationsfeltet placeres subjektivt i den bedste del af arealet og kan derfor være mere eller mindre repræsentativt for arealets tilstand/sårbarhed. Der bør på denne baggrund fastlægges klare retningslinjer for, fx hvordan dokumentationscirklen skal placeres, hvordan skal det godtgøres, at vegetationen er repræsentativ samt hvordan arealet afgrænses og beregningspunkt fastlægges?

Da der kan være ganske væsentlige tidsforsinkelser mellem en observeret naturtilstand og den aktuelle miljøbelastning af et naturområde, kan sårbarhedsvurderinger og afgørelser, der hviler på artsindeks/naturtilstand uden inddragelse af hele arealets beskaffenhed, beskyttelse, de fremtidige belastninger og den integrerede effekt af den hidtidige påvirkning på jordbundskemi og plantesamfund kunne føre til meget ikke-proportionelle afgørelser.

Det er i den forbindelse meget uklart, hvordan den nye registrering tænkes anvendt i forbindelse med sagsbehandlingen.

Ad. Teksten:

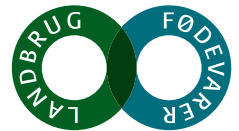
"For at bidrage til tilvejebringelsen af et datagrundlag, som er mere målrettet og bedre understøtter en efterfølgende vurdering af et areals ammoniakfølsomhed, er de feltskemaer, som medfølger den tekniske anvisning, revideret således at kvælstoffølsomme arter er tilføjet og/eller markeret på plantelisterne."

Det er meget problematisk, at der anvendes betegnelser i høringsmaterialet, der ikke er defineret, og for hvilke den faglige baggrund ikke er beskrevet. Der er således ikke nogen fastlagt definition af, hvad en "kvælstoffølsom art" er. Det bør som minimum fremgå meget tydeligt af de reviderede tekniske anvisninger, hvordan arterne er udvalgt, og hvilken sammenhæng der er mellem at være kvælstoffølsom og ammoniakfølsom.

Langt de fleste højere planter, der almindeligvis er beskrevet som grundlag for registreringen af de beskyttede naturtyper omfattet af naturbeskyttelsesloven, er ikke i sig selv direkte følsomme over for kvælstoftilførsel, men fremmes af næringstilførsel. I et plantesamfund kan det indbyrdes konkurrenceforhold mellem plantearterne ændres ved næringstilførsel, så mere nøjsomme arter udkonkurreres af konkurrencearter. Konkurrenceforholdet kan dog også ændres ved en lang række andre parametre, som lystilgængelighed (manglende pleje), graden af forstyrrelse og blotlægning af bar jord osv. Hertil kommer at flere kilder kan være årsag til ændret kvælstofstatus, og disse årsager kan ikke umiddelbart fortolkes fra en artsliste.

Markering af arters "kvælstoffølsomhed" i undersøgelser af naturtypers ammoniakfølsomhed må vurderes at lede til en meget stærk bias i indsamling af data og dermed en svækkelse i troværdigheden af analysen. Samtidig er der en betydelig risiko for, at ammoniakpåvirkningen vil blive regnet for eneafgørende for et naturareals tilstand.

Dette bør fremgå tydeligt i forbindelse med kortlægningen og den videre anvendelse i sagsbehandlingen, hvor det vil skulle vurderes, hvorvidt merbelastningen fra det konkrete projekt vil føre til en væsentlig ændring.

Bemærkninger til bekendtgørelsen:

Hjemmelsgrundlag

Bestemmelserne tager, jf. hjemmelsgrundlaget, udgangspunkt i naturbeskyttelseslovens § 7. Gældende lov har dog nr. 934 og § 7 lyder: *Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om registrering af de naturtyper, der er nævnt i § 3, stk. 1-3.*

Det er meget uklart, hvordan man har fundet hjemmel til at kortlægge arealers tilstand og følsomhed under den nævnte bestemmelse. Der er ingen formelle lovkrav til hvorledes vegetationen på et beskyttet areal skal registreres eller dokumenteres, og den gældende tekniske anvisning til besigtigelse af naturarealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 mv., er alene et tilbud til kommunerne for en metodik for ensartet og reproducerbar registrering af data for naturindhold og kvalitet på det registrerede areal.

Anvisningen er en forenkling af Naturtilstandsvurderingssystemet. Dette system er ikke udviklet med henblik på at afgrænse naturtyper eller vurdere beskyttelsesstatus, men med henblik på at fremstille et enkelt og ensrettet system, der kan anvendes til at vurdere naturarealers biologiske tilstand, forvaltningsbehov m.m. Det fremgår på rapportens side 13: *"Det beskrevne system er udviklet til brug på hovednatur typerne generelt – uanset om de er omfattet af Habitatdirektivets Bilag I, Naturbeskyttelseslovens § 3 eller falder helt uden for beskyttelsen. Systemet giver altså ikke i sig selv svar på, om et naturområde opfylder definitionerne på et beskyttet naturområde"* (se. [Nr. 792: Naturtilstand på terrestriske naturarealer – besigtigelser af § 3-arealer. 2. udgave](#))

Naturtilstandsvurderingssystemet og de tekniske anvisninger til anvendelse af systemet indgik ikke i lovgrundlaget fra 1992 eller 2004 og er derfor, som udgangspunkt, ikke en del af det juridiske grundlag i fortolkningen af naturbeskyttelseslovens § 3. Sammenfald i terminologi omkring typisk arter mv. er fuldstændig tilfældig.

Alligevel anvises naturtilstandsvurderingssystemet gennem hjemmelsgrundlaget i nærværende udkast til bekendtgørelse som en metodik til registrering af naturtyper omfattet af § 3. Det er stærkt problematisk.

§ 3 stk. 2

Det er problematisk, at man med bekendtgørelsen anfører, at ferske enge skal kortlægges idet man hermed antyder, at ferske enge kan være ammoniakfølsomme. Ferske enge er i dag ikke omfattet af husdyrloven kategori 3, og der er således tale om en ubegrundet skærpelse.

Tilsvarende kan der stilles spørgsmålstegn ved relevansen af at kortlægge arealer længere væk end 1000 meter fra eksisterende husdyrbrug, da påvirkning af disse som udgangspunkt ikke vil kunne registreres.

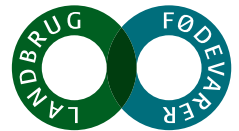
Det bør overvejes at undtage arealer fra kortlægningen, hvis disse i forvejen har en høj grad af kvælstofpåvirkning, fx fra lovlig tilførsel af gødning, stor randpåvirkning eller lign.

§ 4, stk. 1

Det er vanskeligt at forholde sig til en bekendtgørelse, der henviser til ikke udgivne tekniske anvisninger. Det må anbefales, at også de tekniske anvisninger kommer i høring.

§ 4, stk. 2

Forholdet til naturtypebekendtgørelsens § 10, forespørgselsordningen, bør afklares.

§ 8

Da naturen er under konstant forandring, bør det anføres, om og hvor længe en registrering efter anvisningen er tilstrækkeligt grundlag for afgørelser efter husdyrloven.

Der savnes endvidere en beskrivelse af mulighed for prøvelse og klageadgang.

Bilag:

Det fremgår ikke klart, hvordan måltallene er fremstillet og fordelt mellem kommunerne.

Med venlig hilsen

Karen Post
Chefkonsulent

Vand og Natur

D +45 33 39 46 52
M + 45 22 99 84 83
E kpo@lf.dk